

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Si peccata dimissa redeant. A. B

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

proprium sacerdotem cōtemnere, quod canones prohibent: aliud cæcum vitare, quod Urbanus facere monet: ne si cæcus cæcum ducat, ambo in foueam cadant. A. T. N. Urbanus secundus. Placuit ut nulli sacerdotum deinceps liceat quælibet cōmissum alteri sacerdoti ad pœnitentiã suscipere, sine eius cōsensu cui se prius cōmisit, nisi pro ignorantia illius, cui prius cōfessus est. Qui vero cōtra hoc facere tentauerit, gradus sui periculo subiacebit.

SI PECCATA DIMISSA REDEANT.

DISTINCT. XXII.

Cum multis auctoritatibus supra sit assertum, in vno cordis cōtritione peccata dimitti ante oris confessionem vel operis satisfactionem, et etiam qui aliquando in crimen relapsus est: quaeritur si post mortis contritionem confiteri contempserit, vel in peccatum idem vel simile ceciderit, an peccata dimissa redeant? Cuius quaestio solutio obscura est & perplexa, aliis asserentibus, aliis contra negantibus, peccata semel dimissa vltèrius replicari ad pœnam. Qui vero dicunt peccata dimissa redire, subditis se muniunt testimoniis. Ambros. ait, Donate inuicem, si alter in alterum peccat: alioquin Deus repetit dimissa. Si enim in his contemptus fuerit, sine dubio reuocabit sententiam, per quam misericordiam dederat: sicut in euangelio de seruo nequam legitur, qui in conseruum suum impius deprehensus est. Item Rabanus, Nequam seruum tradidit Deus tortoribus, quoadusque redderet vniuersum debitum: quia non solū peccata, quæ post baptismū homo egit, reputabatur ei ad pœnam: sed et originalia quæ in baptismo sunt ei dimissa. Itē Gregor. Ex dictis euangelicis cōstat, quia si toto corde non dimittimus, quod in nos derelinquitur, & hoc rursum exigitur, quod iā nobis per pœnitentiã dimissum fuisse gaudebamus. Itē Aug. Dicit Deus, Dimitte,

Amb. ad illud cap. 5. ad Ephes. donātes vobis.

Raban. in comen. ad illud, serue nequam. Matth. 18. d.

Greg. ca. 60. lib. 4. dial. Aug. in fine sermonis. 5. De verbis Domini.

& di-

& dimittatur tibi: sed ego prius dimisi, dimitte vel
 postea. Nam si non dimiseris, reuocabo te: & quic-
 quid dimiseram, replicabo tibi. Itē, Qui diuini be-
 neficii oblitus, suas vult vindicare iniurias, nō so-
 lum de futuris peccatis veniā non merebitur: sed
 etiam præterita, quæ iam sibi dimissa credebat, ad
 vindictam ei replicabuntur. Itē Beda, Reuertar in
 domū meā, &c. Timendus est ille versuculus, non
 exponendus: ne culpa quā in nobis extinctā crede-
 bamus, per incuriā nos vocantes opprimat. Item,
 Quęcunq; n. post baptisma siue prauitas heretica,
 seu cupiditas mundana arripuerit, mox omnium
 p̄sternit in ima vitiorum. Itē Aug. Redire dimissa
 peccata, vbi fraterna charitas non est, apertissime
 Dominus in euāgelio docet in illo seruo à quo di-
 missum Dñs debitum petiit: eo q̄ ille cōseruo suo
 debitū nollet dimittere. His auctoritatib. innitū-
 tur, qui dicunt peccata dimissa, si replicatur, redi-
 re simpliciter. Quib. opponitur, Si quis pro pecca-
 to de quo pœnituit, & indulgentiā accepit, iterū
 punitur: non videtur iustum. Si punitur pro eo, q̄
 peccauit, & non emendauit, iustitia est aperta. Si
 verò requiritur, q̄ fuerat cōdonatum, vel iustitia
 est, vel iustitia occulta. Videtur etiam Deus bis in
 idipsum iudicare, & duplex tribulatio cōsurgere:
 q̄ scriptura negat. Sed ad hoc potest dici, quod ne-
 que duplex tribulatio cōsurgit, neq; iudicat Deus
 bis in idipsum. Hoc n. fieret, si post condignam sa-
 tisfactionē & sufficientē pœnam iterum puniret:
 sed non satisfecit dignē & sufficienter, qui nō per-
 seuerauit. Debuit n. iugem peccati habere memo-
 riam, non ad faciendum: sed ad cauendum. Debuit
 non obliuisci omnes retributiones Dei: quæ tot
 sunt, quot sunt peccatorum remissiones. Tot ergo
 debuit cogitare dona Dei, quot mala sua: ac pro il-
 lis vsque in finem gratias agere. Sed quia ingratus
 ad vomitū, sicut canis, rediit, antea cta bona mor-

Luc. 6. f
Ibidem:

Beda in cō-
men. super
Lucam li. 4.
cap. 47.

Ibid. paulo
inferius.

Aug. cap 12.
libr. 1. de ba-
ptis. tom. 7.
Matth 18. d

Nahum, 1. 6

2. Pet. 23.

FFF

tifi-

rificauit, & peccatum dimissum reuocauit: ut eum humiliato ante Deum peccatum dimiserat, eidem postea elato & ingrato imputer.

Aliorum sententia.

Matth. 15. c

Sed quia absolum videtur, ut peccata dimissa iterum imputentur, placet quibusdam, neminem pro peccatis semel dimissis iterum à Deo puniri. Sed ideo dicuntur dimissa redire & imputari, quia propter ingratitude ita reus & peccator constituitur, ut ante fuerat. Sic enim quod dimissum fuerat, dicitur exigi, quia remissionis percepte ingratus, ita reus fit ut ante fuerat. Vtriusque parti quaestioni probate fauent doctores. Ideoque alicui parti non prauidens, studioso lectori iudicium relinquo: addens mihi tutum fore ac saluti propinquum, sub mensa dominorum micam edere.

Quid sit hic Sacramentum & Res.

Post praedicta restat inuestigare, quid in actione poenitentiae sit Sacramentum & Res. Sacramentum n. signum est sacrae rei: Quid ergo hic signum est? & quae est res sacra huius signi? Quidam dicunt sacramentum hic esse, quod exterius tantum geritur, scilicet exterior poenitentia: quae est signum interioris poenitentiae, scilicet contritionis cordis, & humilitatis. Quod si est, non omne sacramentum euangelicum id efficit, quod figurat. Exterior n. poenitentia non efficit interiorem: potius interior, causa est exterioris. Sed ad hoc inquit illi, hoc esse intelligendum de illis sacramentis, quae in nouo testamento instituta sunt: ut est sacramentum baptismi, confirmationis, & corporis Christi. Sacramentum verò poenitentiae, sicut & coniugii, ante repositae gratiae, etiam à primordio humani generis fuit. Vtrumque n. institutum fuit in primis parentibus. Item. Si exterior poenitentia sacramentum est, & interior res sacramenti: saepius praecedat res sacramenti, quam sacramentum rem. Sed nec hoc inco-

ueni-